

А. Камінчук

ЦЕ МОЯ УКРАЇНА

Зацвітає калина,
Зеленіє ліщина,
Степом котиться диво-луна,
Це моя Україна,
Це моя Батьківщина,
Що, як тато і мама, одна.

РОДИНА

Тато, мама, брат,
Сестричка мила,
Це є мої рідні,
Моя родина.
Вранці, ввечері, щодня
Благаю Бога я,
Щоб в щасті прожила
Родина моя.

МОЛИТВА ЗА МАМУ

У мене найкраща у світі матуся,
За неї, Пречиста,
До тебе молюся.
Пошли їй не скарби,
А щастя і долю,
Щоб дні їй минали
Без смутку, без болю.

М. Познанська

ПРО НАШУ УКРАЇНУ

Ми дуже любим весь наш край,
І любим Україну,
Її лани, зелений гай,
В саду — рясну калину.

Там соловейко навесні
Співає між гілками:
Та й ми співаємо пісні -
Змагається він з нами!

Дмитро Павличко

НАШ ПРАПОР

Небеса блакитні
Сяють з глибини,
А пшеничні й житні
Мерехтять лани.

Прапор наш, як літо,
В сонці майорить.
По долині – жито,
По горі – блакить.

Тарас Шевченко

Х Х Х

Не цурайтесь того слова,
Що мати співала.
Як малого повивала,
З малим розмовляла.

Свою Україну любіть.
Любіть її, во врем'я люте,
В останню тяжкую минуту
За неї Господа моліть

МОЛИТВА ДИТИНИ

Зішли, Боже, ласки
На дітей маленьких,
Щоб ми виростали
На потіху неньки.

Май, Боже, в опіці
Всю нашу родину,
Глянь ласкавим оком
Ще й на Україну.

УКРАЇНА

Україна – це держава,
Що іде до майбуття.
Є в нас сила,
Є в нас слава
Будувать нове життя.
Україно! Україно!
Засівай поля добром.
Розквітай, як та калина
Над Славутою-Дніпром.

КОНСТИТУЦІЯ УКРАЇНИ

Конституцію читають
Тато, мама і дідусь,
Я на неї теж дивлюсь,
Сторінки перегортаю.
Гарна книжка і цікава,
Всіх добра навчає
І дарує людям право,
Від зла захищає.
Скоро я навчусь читати
І сам прочитаю,
Бо вже дуже хочу знати,
Які права маю.

І. Савицька **МАТІНЦІ**

Матінко моя єдина!
Ти для мене цілий світ!
І хоч я мала дитина,
Хоч мені лиш кілька літ,
Та тебе, матусю мила,
Я кохаю над життя
І бажаю: будь щаслива,
Наче квітка весняна!

СУМЕНЯТКО Я МАЛЕНЬКЕ

Суменятко я маленьке,
Україна моя ненька,
В неї щира я дитина,
Добра, люба і єдина.

Вірний син свого народу
(Вірна я дочка народу)
Бо ж з сумівського я роду.
Щиро я свій рід кохаю
Роду іншого не знаю.

Так я завжди буду жити,
Буду рідний край любити,
Українцям помагати
Україна моя мати.

пісня УПА

МАШЕРУЮТЬ ВЖЕ ПОВСТАНЦІ

Гей машерують вже повстанці,
Як давно колись стрільці,
Сяє зброя їх у сонці,
Грає усміх на лиці.

Хто живий, хто живий,
В ряд ставай, в ряд ставай,
Здобувати, визволяти
Любий, рідний край!

Перед нами молодими
Простелився волі шлях,
Пісня лине в небо синє
Переможно має стяг!

Катерина Перелісна

МАРШ СУМЕНЯТ

Йдуть маленькі суменятка
Оченьки горять.
Рівно кроки відбивають
І тримають ряд.
Раз, два, раз!
Стережіться нас!

Люблять діти Україну,
Знають ворогів,
І ніколи не замовкне
Переможний спів:
Раз, два, раз!
Стережіться нас!

Хоч малі ще ті хлоп'ята,
Та як підростуть,
Всі до бою з ворогами
За свій край підуть!
Раз, два, раз!
Стережіться нас!

Леонід Полтава

НАША БАТЬКІВЩИНА

Там, де море є глибоке,
Де завітчані Карпати,
Де степи такі широкі,
Що очима не обняти, -
Там є наша Батьківщина -
Україна!

Там, де сонечко іскриться,
Де весняний вітер віє,
Де на горах є столиця -
Наш великий, славний Київ,
Там є наша Батьківщина -
Україна!

І. Блажкевич

ЧИ Є В СВІТІ ЩО СВІТЛІШЕ?

Чи є в світі що світліше,
Як мамині очі,
Що все зорять за дітками,
Як вдень, так і вночі?

Чи є в світі що щиріше,
Як серденько мами,
Яке б'ється для дитини
Днями і ночами?

Чи є в світі що дорожче,
Як мама кохана,
Що трудиться для дитини
До ночі від ранку?

Н. Поклад

ПРАПОР

Прапор — це державний символ
Він є в кожній державі;
Це для всіх — ознака сили,
Це для всіх — ознака слави.

Синьо-жовтий прапор маєм:
Синє — небо, жовте — жито;
Прапор цей оберігаєм,
Він — святиня, знають діти.

Прапор свій здіймаєм гордо,
Ми з ним дужі і єдині,
Ми навіки є народом,
Українським, в Україні.

В. Паронова

ТРИЗУБ

Наш герб — тризуб. У ньому сила
Отця небесного і сина.
Уважно придивись до нього —
На Духа схожий він Святого,
Що голубом злетів з небес
І у людських серцях воскрес.
Тризуб, немов сім'я єдина,
Де тато, мама і дитина
Живуть у мирі і любові
На Україні вольній, новій.

Іван Багряний

РІДНА МОВА

Мово рідна! Колискова
Материнська ніжна мово!
Мово сили й простоти, –
Гей, яка ж прекрасна ти!
Перейшов усі світи я –
Є прекрасних мов багато,
Але першою, як мати,
Серед мов одна лиш ти є.
Ти велична і проста.
Ти стара і вічно нова.
Ти могутня, рідна мово!
Мово – пісня колискова,
Мово – матері уста.

ПРО УКРАЇНУ

Встала мати Україна,
Сонце засвітила,
Пробудилася народна,
Незнищенна сила.

Сотні літ нас розпинали,
Та не поборили,
Бо не вмерла Україна,
І не вмере ніколи.

Слава тобі, Україно,
Невмируща слава,
Да святиться твоя воля
І твоя держава.

Слава тобі, Україно,
Від роду до роду,
Як накажеш - ми поляжем
За твою свободу.

Олесь Лупій

ДОРОЖЧОЇ НЕМА

Рано, рано сонце встало,
Україну привітало,
Побажало їй добра,
Усміхнулось до Дніпра,
до Дністра і до Дунаю,
до Шевченківського краю,
де живуть усі віки
Українці – козаки.
Рано, рано сонце встало,
Гарних діток привітало,
Побажало швидко встати
Та розумними зростати,
Шанувать свою родину
І любити Україну,
Бо вона у нас одна,
І дорожчої нема.

О. Василенко

Я - УКРАЇНКА

Я - українка!
Горджуся й радію,
Що рідною мовою
Я володію,
Шевченковим словом
Умію писати
Слова мелодійні
І вірші складати.
Я - українка!
Живу в Україні,
На вільній, єдиній
Мойй Батьківщині,
Де все мені в радість:
Ліси і садки.
Озера й річки,
І глибокі ставки,
Лани неосяжні,
І гори, й долини,
Цвіт білосніжний
У лузі калини.
В душі мойй солодко
Грає сопілка,
Бо я з України,
Бо я - українка!

ВЕЧІРНЯ МОЛИТВА

Ісусику любий, Ісусику милий,
Вже ангели в небі зірку засвітили,
Ніч темна надходить, і всі ми в поклони
До тебе підносим маленькі долони.
І молимося широким серцем за маму, за тата,
За діда, бабусю, сестричку і брата,
За всіх кого любимо, за всіх, хто нас любить,
Що нам помагають і ніжно голублять.
Дозволь нам щасливо цю ніч переспати,
Набратися сили, здоровими стати.

РІДНА ХАТА

Різні в світі є країни,
Різні люди є у світі,
Різні гори, полонини.
Різні трави, різні квіти.

Є з усіх одна країна
Найрідніша нам усім,
То – прекрасна Україна,
Нашого народу дім.

Там шумлять степи безкраї,
Наче вміють говорити!
Там ясніше сонце сяє,
Там солодше пахнуть квіти.

Різні в світі є країни,
Гарні є і є багаті,
Та найкраще в Україні,
Бо найкраще в рідній хаті.

Наталка Талиманчук

БЕЗ ВЕРБИ Й КАЛИНИ

Хто свій рід забуде,
Рідних маму й тата,
Той хай не вертає
До своєї хати.

Пам'ятаю, мамо,
Твоє тихе слово,
Що мене учило
Добру та любові.

«У вербі, дитино,
Сонце прокидається,
На гілках калини
Діти колихаються».

Опустила віти
Червона калина,
Тихо шепче з вітром
Верба й тополина.

А до мене знову
Мамин голос лине:
«Без верби й калини
Нема України».

Іван Світличний

НАДІЇ СВІТЛИЧНИЙ

У світі пошесті і змору,
Німотності і глухоти,
Де мудрі муштрою менти
Лінчують душі без розбору, —
Там пісня, витвір висоти,
Свободи й пружного простору,
Шугнула вільним птахом вгору,
У вир! У небо! У світи!
Ривком відчаєного тіла
Роковано залебеділа
В святій готовності офір,
Та, браконьєрським залпом в небо
Підтята — легендарний лебідь, —
Упала на тюремний двір.

Микола Бакай

У РІДНОМУ КРАЇ

Одна Батьківщина, і двох не буває,
Місця, де родилися, завжди святі.
Хто рідну оселю свою забуває,
Той долі не знайде в житті.

У рідному краї і серце співає,
Лелеки здалека нам весни несуть.
У рідному краї і небо безкрає,
Потоки, потоки, мов струни, течуть.

Тут мамина пісня лунає і нині,
Її підхопили поля і гаї.
Її вечорами по всій Україні
Співають в садах солов'ї.

І я припадаю до неї устами,
І серцем вбираю, мов спраглий води.
Без рідної мови, без пісні, без мами
Збідніє, збідніє земля назавжди.

КРАЇНА МОЯ — УКРАЇНА

Мої нескінченні дороги
Сплелися, мов доля моя,
Я знову вернув до порога,
Де батьківська рідна земля.

Країно моя — Україно,
Ще пращурів пам'ять жива,
Знайома тут кожна стежина,
І сонце мене зігрива.

Хай пісня твоя, Україно,
Злітає, як птах у блакить,
А мова твоя солов'їна
У кожній оселі звучить.

Піду у садочок вишневий,
Послухаю спів солов'я,
Там ранок зустріну рожевий,
Тобі я вклонюся, земля.

Олесь Лупій

МОГУТНЯ СИЛА

Бог нам гарну мову дав,
Щоб ми не мовчали
І всі звуки і слова
Легко вимовляли.

Кожна літера - це знак,
Кожна загадка,
Вони з'єднуються так,
Що виходить слово.

Мова - наш душевний код,
Даний нам від роду,
А без мови наш народ
Не був би народом.

Через відстані віків,
Як сила могутня,
Мова наших прабатьків
Лине у майбутнє.

Юрій Шкрумеляк

МИ Є ДІТИ УКРАЇНСЬКІ

Ми є діти українські,
Хлопці та дівчата,
Рідний Край наш - Україна,
Красна та багата.

Рідне небо, ясне сонце,
Місяць, зорі срібні,
Рідний нарід - українці
Всі до нас подібні.

Рідна віра: Свята Трійця
І Пречиста Мати.
Рідна мова: нею вчились
Бога прославляти!

Присягаєм наш Край Рідний
Над усе любити,
Рідний нарід шанувати
І для нього жити.

Присягаєм - рідну віру
Завжди визнавати,
По-українськи говорити,
Молитись, співати.

Що нам рідне, те нам буде
І красне і гоже!
Присягаєм, що так буде
Поможи нам, Боже!

ПІСНЯ ОУН-УПА

Ми зродились із крові народу
Колисала нас грізна тюрма
Гартували бої за свободу
І ненависть до ганьби й ярма.

Нам братів на очах катували
І знущались над нами кати
Так повстанем ж ударом навали
Хай не встане вже ворог лихий.

Ми всі вірні сини України
Грізні месники наших братів
Ми чекаємо тільки хвилини.
Ждем наказу "Громить ворогів".

Іван Світличний
ТАРАС БУЛЬБА

Ти чуєш, сину, Україну
Плюндрує чорна татарва,
А нам хоч не рости трава.
Ми, патріоти, слиним слину,
Аби, мовляв, була жива...
Сутуж. Та треба, чуєш, сину,
На час зігнути трохи спину,
Щоб не злетіла голова.
А там, а там вже буде видно...
І гнеться потурчанське бидло,
Нездалих предків кленучи,
У яничари пруть, ягнята.
І нікому меча підняти.
Ти чуєш, сину, не мовчи!

Петро Гетьманець
ІЗ БІРКИ “МОЇ ПОВСТАНСЬКІ МАРШІ”

На розпутьях хистких неповторних доріг,
Під грозою шаліючим небом,
Я святую любов в серці своєму зберіг,
Україно-Вітчизно, до тебе.
Усім чаром своїх наддніпрянських степів,
буйним гуком козацької Січі
Ти живеш, як безсмертя, у крові моїй,
Як порив сил палких, таємничих.
Усім жахом Полтави, Базару і Крут
Страшним рабством і кров'ю Петлюри
Ти мене обернула у месницький бунт,
В світлий рокіт крилатої бурі.

ПІСНЯ ОУН-УПА

Що за військо іде? Що за пісня гуде?
Що за прапор на вітрі лопоче?
То повстанці орли по-під гаєм ішли,
То їх пісня за серце лоскоче.

Не кидають квіток під їх кований крок,
Не сплітають віночків дівчата,
Бо їх батько — то ліс, а їх мати — то ніч,
Україна уся — то їх хата.

Подивіться на них, на “Орлів” молодих,
На їх вітром обпалені лица
Усміхаються нам, та страшні ворогам,
А в очах їх відвага іскриться.

Десь далеко рідня дожидає щодня,
І чекає дівчина русява
Нам дорожчий той дім, що потрібен усім —
Українська Соборна Держава.

Марко Боєслав
МОЛИТВА ПОВСТАНЦЯ

Боже наш – Правдо і Сило,
Надія в Тобі й любов.
Просьять розплати з насиллям
Наші терпіння і кров.

Батька і матір жорстоко
Ворог катує щодня.
Боже, на землю глянь оком –
Й іскру лиш вкинь до вогня.

Серце громами заграє
Зброя в руках задзвенить,
Любі просторі безкраї
Полум'ям встануть грізним.

Отче, послухай, як гнівно
Душі борців гомонять,
Будемо з рівними рівні-
Іскру лиш кинь до вогня!

Наталка Позняк

МАМИНА МОЛИТВА

Навчіть мене молитись, мамо.
Не за себе — за цілий світ.
Не словом — Вашими піснями,
Що Ви плекали стільки літ.
Навчіть мене людей любити
Без заздрості і без образ,
Щоб в глибині очей відкритих
Вогонь довіри не погас.

Мамина молитва,
Як любов свята.
Мамина молитва
В дітях вироста.
Помолюся Богу
В світанковий час,
Щоб усі тривоги
Обминали Вас.

Щодня лечу до Вас думками
І сповідаюсь, як землі,
і пахне вашими руками
Хліб на ранковому столі.
Коли душа до неба лине,
Я зачудовано мовчу.
«Помилуй, Господи, Україну», —
За Вами тихо шепочу.

Микола Бакаї

УКРАЇНІ

Горнись до тебе, Україно,
Як син до матері, горнись.
За тебе, рідна і єдина,
Щодня я Богові молюсь.

Щоби послав щасливу долю
Тобі - народу моєму,
Щоб освятив жадану волю,
Що дарував тепер йому.

Горнись до тебе, Україно,
Щоб нас ніхто не роз'єднав.
Підставлю плечі, щоб калину
У лузі вітер не злавав.

У нас є лицарі й гетьмани,
Що за собою поведуть,
І вікові глибокі рани
На наших тілі заживуть.

Молюсь за тебе, Україно,
І свої сили віддаю,
Щоб відродити із руїни
Наш дух і славу бойову.

Очистимо усі джерела,
Дніпро-Славутич оживе,
І заспіваєм: "Ще не вмерла
Україна наша і не вмере!"

Наталія Козленко

**БЛАГОСЛОВЕННА ТА ДЕРЖАВА,
ЩО МАЄ ВІДДАНИХ СИНІВ!**

Заради щастя і свободи,
Заради гідності народу,
Заради честі України -
Вшануємо синів країни,
Тих, що в нерівному бою
Свою Вітчизну захищали
І кров за неї проливали!

Згуртована патріотизмом,
Від комунізму і фашизму
УПА загонами міцними
На захист встала України!

Бо патріот - це та людина,
Що кров, без жалю, до краплини
Віддасть за долю Батьківщини,
За свій народ, за незалежність,
За неба і ланів безмежність,
За Прапор наш жовто-блакитний!
УПА - стояла непохитно!

Героям України - слава!
Благословенна та держава,
Що має відданих синів!
Нехай боронить Матір Божа
Від ворожнечі та війни!

Іван Світличний

МОЯ СВОБОДА

Свободу не втікати з бою,
Свободу чесності в бою,
Любити те, що сам люблю,
А не підказане тобою,

Свободу за любов мою
Хоч і накласти головою,
А бути все ж самим собою, —
Не проміняю на твою,

Ліврейську, жебрану, ледачу,
Вертку, заляпану, як здачу,
Свободу хама й холуя.

Несу свободу в суд, за ґрати,
Мою від мене не забрати —
І здохну, а вона — моя.

ПІСНЯ ОУН-УПА

Там під Львівським замком старий дуб стояв,
А під тим дубочком партизан лежав.

Він лежить не дише, так неначе спить,
Золотим волоссям вітер шелестить.

А побіля нього матінка стоїть,
Сльози проливає, й стиха говорить.

“Сину ж ти мій, сину, дитино моя —
були б тя не вбили, якби не війна.

“Було вас у мене п’ятеро синів,
Ти був наймолодший сину мій Андрій.

“Ти був ще маленький батько в бою впав,
Він за Україну голову поклав.

Я ж тебе кохала, я ж тя берегла —
А тепер могила тут буде твоя.

А позаду неї отаман стоїть,
З повним жалю серцем, тихо говорить.

“Ой не плачте, мамо, син героєм став
Він за Україну голову поклав.

Він за Україну, за свій рідний край,
Щоб по Україні не ходив москаль.

Тече річка Тиса, в ній московська кров,
Москалів ми били, будем бити знов.

Там під Львівським замком хрест березовий,
А на тому хресті Тризуб золотий.

ЩО СНИТЬСЯ ВЕТЕРАНАМ УПА

Криївки заросли травною
Позабуті повстанські пісні.
Старі сиві ветерани
Сльози втирають у сні.

Сняться друзі побиті в бою,
Родичі, що померли в Сибірі
Сниться страхіття,
Що творили над людьми,
Кагибісти - звірі.

Усяко було на повстанських стежках
Кулемети грали пісні.
Холодні магаданські лагерь
Повертаються до них усні.

Лежать їх друзя
В позабутих могилах.
Ніхто по них не заплаче,
Лиш ворон над могилою
Сумну пісню закречке.

Живі без пошани і поваги
Обтирають старечі сльози.
За неухагу до борців
Прости нерозумним, Боже!

Володимир Сосюра

РІДНА МОВА

Вивчайте, любіть свою мову,
як світлу Вітчизну любіть,
як стягів красу малинову,
як рідного неба блакить.

Нехай в твоїм серці любові
не згасне священний вогонь,
як вперше промовлене слово
на мові народу свого.

Як сонця безсмертного коло,
що кресить у небі путі,
любіть свою мову й ніколи
її не забудьте в житті.

Ми з нею відомі усюди,
усе в ній, що треба нам, є,
а хто свою мову забуде,
той серце забуде своє.

Вона, як зоря пурпурова,
що сяє з небесних висот,
і там, де звучить рідна мова,
живе український народ.

Народ наш, трудар наш і воїн,
що тьму подолав у бою.
І той лиш пошани достоїн,
хто мову шанує свою.

пісня УПА

ІДИ ВІД МЕНЕ

Іди від мене ти, моя кохана,
Зійди з очей, мене не забувай.
Я син лісів, а серце партизана,
На мене жде з побідою весь край.

Надармо ти надією палаєш,
Щоби мене до серця пригортать.
Та ти сама це дуже добре знаєш,
Що партизанам тільки воювать.

Сьогодні нас Карпати зустрічають,
А завтра, знай, Волинь вітає нас.
Відтак підемо прямо аж на Київ,
Полтаву, Харків, рідний нам Донбас.

І так ввесь час ми чайкою літаєм,
Із лісу в степ широкий ми підем.
Ми свято вірим в нашу перемогу,
Що Україні волю принесем.

Іван Світличний

Великий гріх на серці я ношу.

-- В.Стус

Я винен, браття. Всі ми винні.
Наш гріх судитимуть віки
За беріїв, за Соловки,
За чорні, зганьблені, злочинні

Перегвалтовані роки,
За куці істини нізчимні
За те, що унтери причинні
Нам кастрували язика,

За довбані в катівнях ребра,
За реабілітанські жєбри,
За небо ґратами рябе,—

Судіть менезнижки, судіть без знижки
Судіть — я винен — хоч до “вишки”,
Мене, а заодно й себе.

ПІСНЯ ОУН-УПА

Я сьогодні від вас від’їжджаю
Боронити ріднесенький край.
Може вернусь, а може загину
Ти дівчино про мене згадай.

І згадай ті щасливі хвилини,
Як любились-кохалися ми.
Твоє личко рожевий цвіточок,
Твої очі чарують мене.

О гукала старенькая мати,
Свого сина в вікно вигляда.
Чи поверне він з Чорного лісу,
Чи покращить матусі життя?

Ой не плач, не ридай, стара мати,
Твого сина на світі вже нема
Він загинув у страшному бою,
Залишилась могила сумна.

Там у полі чорніє могила,
На ній в’ється шовкова трава,
Познімайте ви хлопці шоломи
Бо вже вірного друга нема.

Поскидали вони мазєпинки,
І клялися за нього пімстить.
Щоб вже кров не лилася даремно,
І щоб неньку стару звеселить.

Гей друзі, пімстить смерть свого брата,
Що віддав своє юне життя
В боротьбі із наїзником-катом,
Щоб повстала Україна вільна.

Володимир Сосюра

ЛЮБІТЬ УКРАЇНУ, ЯК СОНЦЕ, ЛЮБІТЬ...

Любіть Україну, як сонце, любіть,
як вітер, і трави, і води...
В годину щасливу і в радості мить,
любіть у годину негоди.

Любіть Україну у сні й наяву,
вишневу свою Україну,
красу її, вічно живу і нову,
і мову її солов'їну.

Між братніх народів, мов садом рясним,
сіяє вона над віками...
Любіть Україну всім серцем своїм
і всіми своїми ділами.

Для нас вона в світі єдина, одна
в просторів солодкому чарі...
Вона у зірках, і у вербах вона,
і в кожному серця ударі,

у квітці, в пташині, в електровогнях,
у пісні у кожній, у думі,
в дитячий усмішці, в дівочих очах
і в стягів багряному шумі...

Як та купина, що горить — не згора,
живе у стежках, у дібровах,
у зойках гудків, і у хвилях Дніпра,
і в хмарах отих пурпурових,

в грому канонад, що розвіяли в прах
чужинців в зелених мундирах,
в багнетах, що в темі пробивали нам шлях
до весен і світлих, і щирих.

Юначе! Хай буде для неї твій сміх,
і сльози, і все до загину...
Не можна любити народів других,
коли ти не любиш Україну!..

Дівчино! Як небо її голубе,
люби її кожну хвилину.
Коханий любить не захоче тебе,
коли ти не любиш Україну...

Любіть у труді, у коханні, у бою,
як пісню, що лине зорею...
Всім серцем любіть Україну свою —
і вічні ми будемо з нею!

Іван Франко

ТЯМЛЮ, ЯК НИНІ...

Тямлю, як нині: малим ще хлопчиною
В мамині пісні заслухався я:
Пісні ті стали красою єдиною
Бідного мого тяжкого життя.

«Мамо, голубко! — було налягаю —
Ще про Ганусю, Шумильця, Вінки!»
«Ні, синку, годі! Покіль я співаю,
Праця чекає моєї руки».

Мамо, голубко! Зарана в могилі
Праця й недуга зложили тебе,
Пісня ж твоя в невмираючій силі
В мойому серці ясніє, живе.

Ох, і не раз тая пісня сумненька
В хвилях великих невгоди життя
Тихий привіт мені слала, мов ньєнка
Сил додала до важкого пуття.

«Синку, кріпися! — мені ти твердила —
Адже ж не паном родився ти чей!
Праця, що в гріб мене часно вложила
Та лиш тебе доведе до людей».

«Правда, Матусю! Спасибі за раду!
Я її правди не раз досвідчив.
Праця дала життя мені принаду,
Ціль дала, щоб в манівцях не блудив...»

УКРАЇНА-НЕНЬКА

Чи знаєш, юначе, якого ти роду,
Чи знаєш, юначе, куди ти ідеш?
Чи знаєш, юначе, що долю народу,
Мов сонце, у власному серці несеш!

Чи знаєш, козаче, що предки преславні
Колись на найкращій селились землі?
Чи чув ти легенду про ту Ярославну,
Що символом-зіркою сяє в імлі?

Чи чув: Україна чудесна, мов чаша,
Багатством прещедро налита украй?
Чи, лицарю, знаєш: земля рідна наша
На світі – це справжній освячений рай!

То знай же, що ти – син лицарського роду.
І предки твої – степові козаки,
Що мужньо боролись за волю народу
І завжди були вартовими землі!

Ціни ж, юний орле, з якого ти роду,
Ціни ту мету, до якої ідеш.
І скрізь пам'ятай, що ти долю народу,
Мов сонце, у власному серці несеш

Микола Верес

БОРЦЯМ – ГЕРОЯМ

Столиці град, Базар і Крути й Броди,
Житомир, Хуст, і Чорний ліс і Львів
Це – вічний скарб, коштовнії клейноди
Минулих днів.

За боєм бій на річ доби нової,
За змагом змаг в ім'я ідей нових,
О, скільки вас, безприкладні герої,
У кожному з них.

Міцних, простих і, навіть, безіменних,
Та всяк із вас без крихти каяття
Склав на вітвар вітчизняний священний
Своє життя.

І хоч з могил немає може й згадки,
Тих славних діл не згладили роки,
За це вам в днях Зелених Свят нащадки
Плетуть вінки.

Бо ті діла – то нації стремління,
То наших мрій золотоверхий храм,
А ми прийшли упертим поколінням
На зміну вам.

І жертви знов, і знов самопосягата,
Щоб в сяйві сонць оновлених світань
Була Волинь, і Галич, і Карпати,
І Дін-Кубань.

Ляриса Мурович

ГЕРОЇНЯМ УПА

Горить у народі і буде горіти
Любов животворна до Вас, Героїні УПА,
Тиранам несила любови вогню погасити,
У п'їтьмі нам світить лиш Ваша повстанська тропа!

На ній так жертвенно, плече-об-плече з вояками,
Спїваючи пїсню, їшли Ви у праведний змаг,
Щоб владно замаяв над верхами Києва брама
Злотисто-блакитний, державний наш стяг.

Чи можна забути дїла Вашї світлї й нестертї?
Не раз, як медсестер повстанцїв чи як зв'язковї.
Безстрашно у вїчі Ви хижїй дивилися смертї,
Не раз, мов троянда, цвїла Ваша кров на травї.

У рїдному ж Краю усїх, що стоять на сторожї
Культури скарбницї, її самоцвїтїв-перлин,
Проторять за грати кати й яничари ворожї,
Або на заслання, де їх ожидає загин.

Та Ви, Героїні, в священнїй борнї за свободу,
З героями разом-яскравий змагання пролог.
На Ваших слїдах знов там велетнї дужї народу
Востанне повстануть, здобудуть вїнок перемог!

ВОЇНАМ, ЩО ЗГИНУЛИ В УПА

Він ще живе, а може доживає,
В нього на плечах вже ціла купа літ,
Вдивляється у даль і ще чекає,
Що син вернеться, або пришле привіт.

Син в ліс пішов, це був єдиний вихід,
Щоб не забрали у німецькі табори,
Став воїном УПА, на захист України,
Піднявши прапор і тризуб дорогий.

З одного боку колір каштановий,
З другого пекло, що кров'ю розлилось,
А він як пташка, вибрав ліс для бою,
Хоч виграти бій, на жаль, не удалось.

Він згинув тут, це була ціна волі.
Скосила смерть у розквіті життя,
Приніс у жертву батьківські недолі,
Віддав Україні, честь свого буття!

А батько жде, з дороги виглядає,
Усе ще вірить, що повернеться син.
Йде за село й на вигоні чекає,
Роки сивіють, а він стоїть один.

Володимир Самійленко

УКРАЇНІ

Ти звеш мене, й на голос милий твій
З гарячою любов'ю я долину;
Поки живуть думки в душі моїй,
Про тебе, ненько, думати не кину.
Як мрію чисту з найкращих мрій,
Я заховаю в серці Україну,
І мрія та, як світище ясне,
Шляхом правдивим поведе мене.

Нехай той шлях важкий, нехай тернистий!
Але хіба тоді квіток шукать,
Коли тебе, твій любий образ чистий
Несхнучі сльози тяжко туманять?
Коли твій геній навіть променистий
Онемощів і почина згасать?
О ні, того скарають муки люті,
Хто зможе в час такий тебе забути!

В біді твоїй рідніша ти мені;
Тобі несучи сили всі, що маю;
І працю тиху, і мої пісні
На вітар твій побожно складаю.
Натхни ж мене! Нехай у мертв'їм сні
Я днів моїх даремно не загаю!
Нехай я знаю, що недурно жив,
Що за життя тобі я заплатив...
Нехай я знаю, що не дурно жив.

Михайло Маморський

НАША МАНДРІВКА

Ми завзяті подорожні,
Сили в нас непереможні —
Кажем правду, не жартуєм:
Рідним Краєм помандруєм.

В школі ми не дармували,
Географію вивчали,
Не забулась рідна мова,
Знаєм добре шлях до Львова.

Тож моря у мрії-гадці
Переступим, мов по кладці,
Гір перейдем сто чи двісті,
Мить — і ми уже на місці!

«О наш милий Рідний Краю,
Ми устами припадаєм
До твоїх святих порогів —
Будь щасливий ти у Бога!»

Ми зі Львова у Карпати
Починаєм мандрувати —
Там гуцули наші браві,
Бойки там і лемки жваві.

Крізь карпатську Верховину
Помандруєм в Буковину,
З Буковини — в Закарпаття,
Бо і там є наші браття.

Відпочинем на дозвіллі
На пшеничному Поділлі,
Заночуєм на Волині
Там, де замки і твердині.

Попливемо на Полісся,
Бо ніхто з нас не боїться
Вод глибоких, нетрів темних,
Пуц дрімучих і таємних.

А з Полісся ми полинем
У столицю України,
Привітаєм Київ давній
І Дніпро старий, преславний.

З Києва дорога в Канів,
Покладемо у пошані
Пишних квітів в'язку білу
На Тарасову могилу.

Помандруєм далі жваво
В Переяслав і Полтаву,
В місто Харків завітаєм,
Степом підемо безкраім.

Там замріють Кримські гори,
Зашумує Чорне море,
І з Одеси в світ широкий
Злинуть судна білобокi.

Шлях — мов ниточка шовкова,
Ми повернемось до Львова,
Нашим мандрам мить остання,
Й ми шепочемо прощання:

«Будь здоровий, милий
Краю, В Бога ласки ми благаєм,
Щоб у щасті та на волі
Ти розцвів, мов квітка в полі!

Максим Рильський

СЛОВО ПРО РІДНУ МАТІР

Благословен той день і час,
Коли прослалась килимами
Земля, яку сходив Тарас
Малими босими ногами,
Земля, яку скропив Тарас
Дрібними росами-сльозами.

Благословенна в болях ран
Степів широчина-бездонна,
Що, як зелений океан,
Тече круг білого Херсона,
Що свій дівочий гнучий стан
До дніпрового тулить лона.

Благословенна ти в віках,
Як сонце наше благовісне,
Як віщий білокрилий птах,
Печаль і радість наша, пісне,
Що мужність будиш у серцях,
Коли над краєм хмара висне.

Благословен мечів ясних
Огонь, отчизни охорона,
Іржання коней бойових,
Морських походів даль солона,
І «Енеїди» владний сміх,
Полтави тихої корона,

Гаряча дума Кобзаря,
Що і в огні не спопеліє,
І молоток Каменяра,
І струни Лисенка живії,
І слави золота зоря
Круг Заньковецької Марії!

Настане день, настане час —
І розіллється знов медами.
Земля, що освятив Тарас
Своїми муками-ділами,
Земля, що окрилив Тарас
Громовозвукими словами.

Хто золоту порве струну,
Коли у гусях — дух Боянів,
Хто димний запах полину
Роздавить мороком туманів,
Хто чорну витеше труну
На красний Київ наш і Канів?

Гримить Дніпро, шумить Сула,
Озвались голосом Карпати,
І клич подільського села
В Путивлі, сивому чувати.
Чи совам зборкати орла?
Чи правду кривді подолати?

О земле рідна! Знаєш ти
Свій шлях у бурі, у негоді!
Встає народ, гудуть мости,
Рокочуть ріки ясноводі!..
Лисиці брешуть на щити,
Та сонце устає — на Сході!

Тарас Шевченко

МАТИ

Нічого кращого немає,
Як тая мати молодая
З своїм дитяточком малим.
Буває, іноді дивлюся.
Дивуюсь дивом, і печаль
Охватить душу; стане жаль
Мені її, і зажурюся,
І перед нею помолюся,
Мов перед образом святим
Тієї матері святої,
Що в мир наш бога принесла...
Тепер їй любо, любо жити.
Вона серед ночі встає,
І стереже добро своє,
І дожидає того світу,
Щоб знов на його надивитись.
Наговоритись. «Це моє! Моє!» —
І дивиться на його,
І молиться за його богу,
І йде на улицу гулять
Гордіше самої цариці,
Щоб людям, бачте, показать
Своє добро. «А подивіться!
Моє найкраще над всіми!»

І ненароком інший гляне.
Весела, рада, боже мій!
Несе додому свого Йвана.
І їй здається, все село
Весь день дивилося на його.
Що тільки й дива там було,
А більше не було нічого. Щасливая!..

С. Андрушків

НА ВІЧНУ ПАМ'ЯТЬ МИКОЛІ ПАВЛУШКОВУ

На згарищах війни зітліла воля,
Люд України в ярмі стогнав.
А кат червоний у крові купався –
Упали Крути, Львів, Базар...

Та дух Мазепи не загинув:
До бою кликав – вставай
Народе мій, борись за волю,
За правду, віру, Рідний Край!

За честь, за прапор Батьківщини,
За кров Героїв нової доби.
Покликано тебе до чину –
Продовжувати етапи боротьби.

В трьох літерах – СУМ – загорівся,
Той вічний зов нових змагань.
За кров, за зганьблену вітчизну
Ти шлях до боротьби вказав.

Ти не лякався ні тюрми ні смерти,
Для тебе був єдиний шлях -
Щоб самостійна і соборна
Батьківщина була в віках.

Ні стріли, кулі, ні тортури
Тебе зломати не могли,
І сили волі не зігнули.
Твій дух! – Ідеї берегти.

Твій чин зродив нових борців -
Синів козацького народу,
Апостолів його стремлінь,
Бійців хоробрих за свободу.

Поклін тобі, великий сину,
Сподвижнику великих діл!
Кланемось – вірно до загину,
Ідею – втілити у чин.